

Рославський-Петровський Олександр Петрович

(1816-1871)

Історик, статистик, ректор Харківського університету (1859-1862)

Основні дати життя і діяльності:

- Народився 21 квітня 1816 р. в с. Слабині Чернігівської губернії в сім'ї купця. Початкову освіту отримав дома.
- У 1828 р. вступив до 4-го класу гімназії вищих наук князя Безбородько у Ніжині.
- У 1834-1837 рр. — студент словесного відділення історико-філологічного факультету Харківського університету. Після закінчення університету одержав ступінь кандидата і за пропозицією декана П. П. Гулака-Артемівського був залишений при університеті для читання курсу статистики.
- У 1839 р. захистив дисертацію на здобуття ступеня магістра «Об истинном значении прагматической истории» і був призначений ад'юнктом.
- З 1844 р. почав читати курс всевітньої історії.
- Після захисту дисертації («Опыт сравнения успехов народонаселения в России и некоторых других европейских государствах») у 1845 р. йому був наданий ступінь доктора історичних наук, політичної економії і статистики.
- У 1846 р. затверджений у званні екстраординарного професора, а через півроку — ординарного професора кафедри всевітньої історії. Читав курси зі статистики, політичної економії, з історії давнього світу і середніх віків.
- З 1844 до 1852 р. викладав всевітню історію в педагогічному інституті. Його наукові праці присвячені давній історії (в основному Сходу), історії Харківського університету і краю, філософії, історії, статистиці.
- Рославський-Петровський протягом майже 15 років (з 1839 по 1854 р.) був секретарем і біля 10 років (1844—1854 рр.) — членом Комітету, який приймав іспити на звання домашніх вчителів.
- У 1842—1843 р. — секретар факультету, а у 1853, 1857—1858, 1866—1868 рр. — декан історико-філологічного факультету.
- У 1858 р. виконував обов'язки ректора.
- З 1859 р. по 1862 р. був ректором Харківського університету.
- 1864 р. пішов у відставку.
- У 1865 році знову обраний і затверджений ординарним професором кафедри всевітньої історії.
- 1862 р. Рославський-Петровський обраний почесним членом Харківського університету, а також почесним членом Харківського губернського статистичного комітету.

- 3 1846 р. — член-співробітник Російського географічного товариства. Нагороджений орденом св. Анни II ст.
- Помер у Харкові у 1871 році.

Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В. Н. Каразіна пропонує увазі читачів виставку, присвячену 200 – й річниці від дня народження історика, статистика, професора та ректора Харківського університету Олександра Петровича Рославського-Петровського. На виставці експонується понад 40 книг, серед яких прижиттєві видання Олександра Петровича, його дисертація та література про нього.

О.П. Рославський - Петровський автор біля 50 наукових праць, присвячених історії стародавнього світу (народів Сходу, Греції, Риму), різним проблемам статистики, народонаселення, торгівлі Росії, а також історії Харківського університету. Частина з них – це лекційні курси, які він читав у Харківському університеті.

Заслуговують уваги його дисертації:

На ступінь магістра - „Об истинном значении прагматической истории” (1839).

На ступінь доктора - „Опыт сравнения народонаселения в России и некоторых других европейских государствах” (1845)

Особливо високої оцінки отримало його «Руководство к статистике», яке видавалось неодноразово.

Важливими для свого часу були статті із стародавньої історії.

«Обозрение истории древнего мира» (1851,1852) і «Введение в курс Истории Цивилизации» (1865)

«Руководство к истории главных народов древнего востока и их цивилизаций», 1865 и 1868 pp.

Професор Рославський-Петровський збирав матеріали для історії Харківського університету.

О.П. Рославський-Петровський виступав за необхідність проведення залізничної колії від Москви до Чорного моря, через Харків.

Олександр Петрович написав некролог видатному вченому-філологу, ректору Харківського університету П.П. Гулаку-Артемівському.

Бібліографія:

1. Очерк быта и правления древней Спарты. Соч. Ксенофонта, разобранное и представленное в связи с другими источниками кандидатом А. Рославским. - Х.: тип. ун-та, 1838. - 54, [1] с.
2. Решение вопроса: в чем состоит истинное значение прагматической истории и какова должна быть ее обработка?: Рассуждение, напис. канд. А. Рославский-Петровский, для получения степени магистра ист. наук. Х.: тип. ун-та, 1839. - 50 с. - На обложке название: «Об истинном значении прагматической истории и соответственном способе ее обработки».
3. Лекции статистики, читанные в имп. Харьковском университете -Х.: ТИП. ун-та, 1841. - 143 с.
4. Руководство к статистике. - Х.: тип. ун-та, 1844.
5. Опыт сравнения успехов народонаселения в России и в некоторых других европейских государствах: (Доп. дис.]. - Х.: тип. ун-та, 1845.- 48 с.
6. Обзорение истории древнего мира: В 2 вып. - Х.: тип. ун-та, 1851-1852.

7. Введение в курс истории главных народов древнего мира и цивилизаций. - Х.: тип. ун-та, 1870. - 52 с.
8. Очерки древней Индии: Из лекций А. Рославского-Петровского - Х.: тип. ун-та, 1871. - 110 с.
9. Мысли об устройстве железной дороги из Харькова к Черному морю. - Х.: тип. ун-та, 1852. - 72 с.

Повну бібліографію робіт О.П. Рославського-Петровського можна переглянути у книзі: Біобібліографічний словник учених Харківського університету. Т. 1. Ректори (1805—2014). – Харків, 2014. – С.63-68

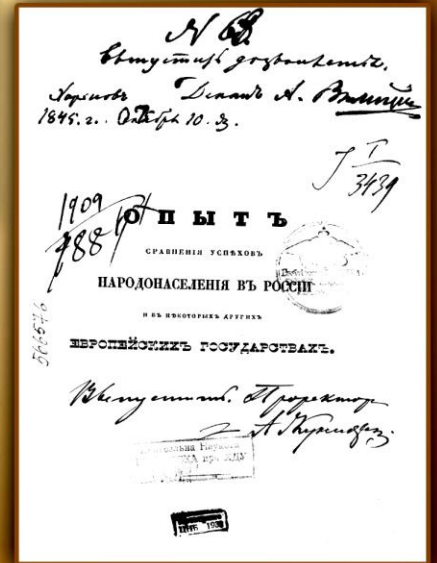
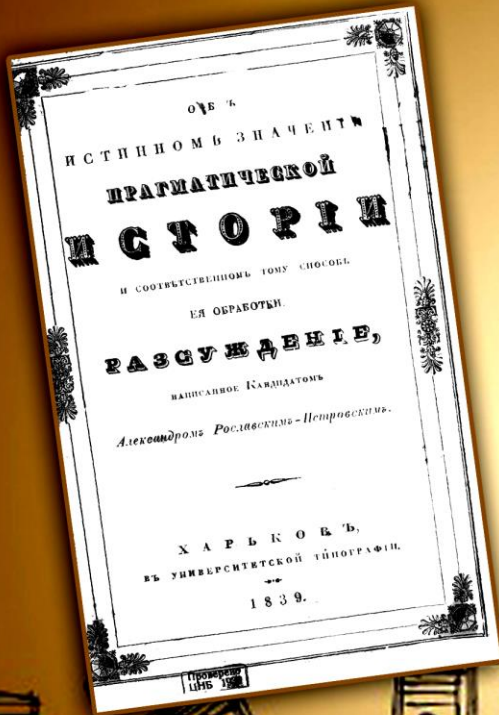
Інтернет-посилання:

[Список полнотекстовых работ А. П. Рославского-Петровского] // Электронный архив ХНУ имени В. Н. Каразина. – Режим доступа: <http://dspace.univer.kharkov.ua/simple-search?query=%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9&submit=%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B9%D1%82%D0%B8>.

Рославский-Петровский Александр Петрович // Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина : [офиц. сайт]. – Режим доступа: http://www.univer.kharkov.ua/ru/general/our_university/rectors?cat=14&ofs=0 .

Рославский-Петровский Александр Петрович // Википедия : [рос. версия]. – Режим доступа: <http://gruzdoff.ru/wiki/%D0%A0%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9,%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>.

Рославский-Петровский Александр Петрович // Википедия. – Режим доступа: <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9,%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>.

34
 16x5
 239 3/149
 1841-5/29.
 ОБОЗРѢНІЕ НАСТОЯЩАГО СОСТОЯНІЯ
 ИМПЕРАТОРСКАГО ХАРЬКОВСКАГО
 УНИВЕРСИТЕТА.
 169823
 1841
 Центральная Библиотека
 Харьковского Университета

198924
 ВВЕДЕНІЕ
 ВЪ КУРСЪ ИСТОРИИ
 ГЛАВНЫХЪ НАРОДОВЪ ДРЕВНЯГО МИРА
 И ИХЪ ЦИВИЛИЗАЦІЙ.
 А. Рославскаго-Петровскаго.
 ХАРЬКОВЪ.
 Въ Университетской Типографіи.
 1870.

Рославский
 220871
 ИСТОРИЯ ГРЕЦІИ.
 № 57 (1/2)
 1934
 Библиотека М. М. Муравьева
 ХАРЬКОВЪ.
 Въ Университетской Типографіи.
 1852.
 ЦЕНТРАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА ХАУ
 № 2

66376
 ОБОЗРѢНІЕ ИСТОРИИ
 ДРЕВНЯГО МИРА.
 =
 СОЧИНЕНІЕ
 Ординарнаго Профессора Харьковскаго Университета,
 Александра Рославскаго.
 ХАРЬКОВЪ.
 Въ Университетской Типографіи.
 1851.

83647
 ОБОЗРѢНІЕ ИСТОРИИ
 ДРЕВНЯГО МИРА.
 =
 СОЧИНЕНІЕ
 Ординарнаго Профессора Харьковскаго Университета,
 Александра Рославскаго.
 3143
 ВТОРЫЙ ВЫПУСКЪ.
 =
 ИСТОРИЯ ГРЕКОВЪ ДО НАЧАЛА ВОЙНЫ ИХЪ СЪ ПЕРСАМИ.
 ХАРЬКОВЪ.
 Въ Университетской Типографіи.
 1852.

